Ministerul Educaţiei Centrul Naţional de Politici şi Evaluare în Educaţie

Examenul național de bacalaureat 2024 Proba E. d) Chimie anorganică

Simulare

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Itemii de la 1 la 10 se referă la specii chimice, ale căror formule chimice notate cu litere de la (A) la (F), sunt prezentate mai jos:

(A) Mg^{2+} (B) HCN (C) NaOH (D) H_3O^+ (E) CI^- (F) H_2

Pentru fiecare item notați, pe foaia de examen, numărul de ordine al itemului însoțit de litera corespunzătoare răspunsului corect. Fiecare item are un singur răspuns corect.

1. Elementul chimic ai cărui atomi formează specia chimică (A):

a. are caracter electronegativ; c. se află în grupa 2 a Tabelului periodic;

b. face parte din blocul p; **d.** se află în perioada 2 a Tabelului periodic.

2. Despre un ion din specia chimică (E), este adevărat că:

a. are configurație stabilă de dublet; c. este izoelectronic cu atomul de neon;

b. are configuratie stabilă de octet; **d.** este izoelectronic cu ionul O².

3. Despre specia chimică (F), este adevărat că:

a. are N.O. = +1; c. *nu* reactionează cu clorul;

b. este lichidă în condiții standard; **d.** se formează în reacția sodiului cu apa.

4. În soluție apoasă, specia chimică cu molecula formată din trei atomi ai unor nemetale diferite, este:

a. o bază slabă; c. un acid slab;

b. o bază tare; **d.** un acid tare.

5. Despre specia chimică (D) este fals că:

a. este acidul conjugat al speciei (B); c. există în soluțiile apoase ale acizilor;

b. este un cation monovalent; **d.** migrează spre catod la electroliza apei acidulate.

6. La adăugarea a 2-3 picături de fenolftaleină în soluția apoasă a speciei (C), aceasta se colorează în:

a. albastru-indigo;b. galben;c. roşu-carmin;d. portocaliu.

7. La adăugarea unei soluții apoase de substanță (C) peste o soluție apoasă de substanță (B), are loc o reacție chimică. Despre această reactie este fals că:

a. are loc cu transfer de electroni; c. este o reactie de neutralizare;

b. are loc cu transfer de protoni; **d.** unul dintre produșii de reacție este apa.

8. Despre o soluție cu pH = 11, este adevărat că:

a. are concentrația ionilor hidroniu 10¹¹ mol/L;
 b. are concentrația ionilor hidroxid 10¹¹ mol/L;
 c. poate fi soluția substanței (B);
 d. poate fi soluția substanței (C).

9. Raportul masic N : C în specia chimică (B) este:

a. 1 : 1; **c.** 7 : 6; **b.** 6 : 7; **d.** 14 : 1.

10. În 1,2 g de compus (C) există aceeași masă de hidrogen ca cea din:

a. 0,03 mol de apă; **c.** 0,17 g de amoniac;

b. 0,3 mol de acid clorhidric; **d.** 9,3 g de acid carbonic.

30 de puncte

Subjectul B

Citiţi următoarele enunţuri. Dacă apreciaţi că enunţul este adevărat scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului şi litera A. Dacă apreciaţi că enunţul este fals scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului şi litera F.

- 1. În stratul al doilea al învelisului electronic, substratul p are energia cea mai mică.
- 2. Blocul s contine elemente chimice ai căror atomi au electronul distinctiv într-un orbital s.
- 3. La dizolvarea clorurii de sodiu în apă se stabilesc interacții ion-dipol.
- 4. În timpul funcționării pilei Daniell, procesul de reducere are loc la electrodul confecționat din zinc.
- 5. Într-un proces exoterm entalpia totală a produșilor de reacție este mai mică decât entalpia totală a reactanților.

10 puncte

SUBIECTUL al II-lea (25 de puncte)

Subjectul C

1. Un atom are în nucleu 84 de neutroni, iar numărul de electroni din înveliş este cu 24 mai mic decât numărul neutronilor. Determinați numărul de electroni, respectiv de protoni, ai acestui atom. **2 puncte**

2. a. Atomul unui element chimic (E) are trei substraturi complet ocupate cu electroni, restul substraturilor fiind vacante. Scrieți configurația electronică a atomului elementului (E).

b. Notați poziția în Tabelul periodic (grupa, perioada) a elementului (E).

4 puncte

- 3. Modelați procesul de ionizare a atomului de sulf, utilizând simbolul elementului chimic și puncte pentru reprezentarea electronilor.
- **4. a.** Modelați formarea legăturilor chimice în molecula de apă, utilizând simbolurile elementelor chimice şi puncte pentru reprezentarea electronilor.

b. Notați tipul legăturii covalente dintre atomi (nepolară/polară), în molecula de apă.

3 puncte

5. Se amestecă 200 mL soluție de acid clorhidric (S₁), de concentrație 0,05 M, cu 400 mL soluție de acid clorhidric (S₂), de concentrație 0,005 M și cu apă distilată. Se obțin 800 mL de soluție (S). Determinați concentrația molară a soluției de acid clorhidric (S), obținută prin amestecare.

4 puncte

Subjectul D

1. Ecuația reacției care are loc între acidul azotic și sulfatul de fier(II), în mediu acid, este:

...
$$HNO_3 + ...FeSO_4 + ...H_2SO_4 \rightarrow ...Fe_2(SO_4)_3 + ...NO + ...H_2O$$
.

- a. Scrieți ecuațiile proceselor de oxidare, respectiv de reducere, care au loc în această reacție.
- b. Notați rolul sulfatului de fier(II) (agent oxidant/agent reducător).

3 puncte

2. Notati coeficientii stoechiometrici ai ecuatiei reactiei de la *punctul 1*.

1 punct

3. a. Scrieți ecuația reacției dintre cupru și clor.

b. S-au obținut 121,5 g de sare în reacția dintre cupru și clor. Determinați masa de cupru necesară reacției, exprimată în grame, știind că reacția a avut loc cu randament de 90%.

6 puncte

SUBIECTUL al III-lea (25 de puncte)

Subjectul E

1. Ecuația termochimică a reacției de obținere a acetilenei din carbură de calciu, este:

$$CaC_2(s) + 2H_2O(l) \rightarrow C_2H_2(g) + Ca(OH)_2(s) + 126,4 \text{ kJ}.$$

Calculați entalpia molară de formare standard a carburii de calciu, $\Delta_f H^0_{CaC_{2(s)}}$, exprimată în kilojouli pe mol, utilizând ecuația termochimică a reacției de obținere a acetilenei și entalpiile molare de formare standard:

 $\Delta_{f}H^{0}C_{2}H_{2(g)} = 227,4 \text{ kJ/mol}, \ \Delta_{f}H^{0}C_{a(OH)_{2(s)}} = -985,2 \text{ kJ/mol}, \ \Delta_{f}H^{0}H_{2O(f)} = -285,8 \text{ kJ/mol}.$

3 puncte

- Determinați căldura, exprimată în kilojouli, rezultată în reacția de obținere a 78 g de acetilenă. Utilizați informații de la punctul 1.

  3 puncte
- **3.** O probă de 0,8 kg de apă s-a încălzit de la 15 °C la 25 °C. Determinați căldura necesară procesului, exprimată în kilojouli. Se consideră că nu au loc pierderi de căldură. **3.** Determinați căldura necesară procesului, exprimată în kilojouli. Se consideră că nu au loc pierderi de căldură.
- **4.** Aplicați legea lui Hess pentru a determina variația de entalpie Δ_r H⁰, a reacției:

$$C_2H_4(g) + 6F_2(g) \rightarrow 2CF_4(g) + 4HF(g),$$
  Δ_rH^0

în funcție de valorile entalpiilor reacțiilor redate de ecuațiile termochimice:

(1) $F_2(g) + H_2(g) \rightarrow 2HF(g)$,

 $\Delta_r H_1^{\circ}$

(2) $2F_2(g) + C(s, grafit) \rightarrow CF_4(g)$,

 $\Delta_{r}H_{2}^{\circ}$

(3) $2C(s, grafit) + 2H_2(g) \rightarrow C_2H_4(g)$,

 $\Delta_{r}H_{3}^{\circ}$. **4 puncte**

5. Scrieți formulele chimice ale substanțelor: NaNH₂(s), LiNH₂(s) și RbNH₂(s) în sensul creșterii stabilității acestora, utilizând entalpiile molare de formare standard:

 $\Delta_{H^0NaNH2(s)} = -123.8 \text{ kJ/mol}, \Delta_{H^0LiNH2(s)} = -179.5 \text{ kJ/mol} \text{ si } \Delta_{H^0RbNH2(s)} = -113.0 \text{ kJ/mol}.$

2 puncte

Subjectul F

1. Scrieți ecuația reacției de ionizare a amoniacului în soluție apoasă.

2 puncte

2. Pentru reacția: $2NO + Br_2 \rightarrow 2NOBr$ s-au determinat experimental valorile din tabel:

Nr. crt.	[NO] mol·L ⁻¹	[Br ₂] mol·L ⁻¹	v (mol·L ⁻¹ ·s ⁻¹)
1	0,1	0,1	12
2	0,1	0,2	24
3	0,2	0,1	48

Determinați ordinele parțiale de reacție în raport cu fiecare reactant și scrieți expresia legii de viteză.

3 puncte

- 3. a. O butelie cu volumul de 10,25 L conține 10 mol de azot, la 27°C. Determinați presiunea azotului din butelie, exprimată în atmosfere.
  - **b.** Determinați masa de amoniac care conține 3,011·10²² molecule, exprimată în grame.

5 puncte

Numere atomice: H- 1; O- 8; Ne- 10; Mg- 12; S- 16; Cl- 17.

Mase atomice: H- 1; C- 12; N- 14; O- 16; Na- 23; Cl- 35,5; Cu- 64. Căldura specifică a apei: $c = 4,18 \text{ kJ} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$. Numărul lui Avogadro: $N = 6,022 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$. Constanta molară a gazelor: $R = 0,082 \text{ L} \cdot \text{atm} \cdot \text{mol}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$.